

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2015-2-28 (Muafiyet/Menfi Tespit)
Karar Sayısı : 15-41/678-240
Karar Tarihi : 20.11.2015

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Fevzi ÖZKAN, Dr. Metin ARSLAN,
Doç. Dr. Tahir SARAÇ, Kenan TÜRK

B. RAPORTÖRLER: Metin HASSU, Özgür Can ÖZBEK, Cemile YÜKSEK

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN :- Türkiye Basketbol Federasyonu
Abdi İpekçi Spor Salonu 10. Yıl Cad. Zeytinburnu 34020 İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Türkiye Basketbol Ligi'nin medya haklarının Krea İçerik Hizmetleri ve Prodüksiyon A.Ş.'ye verilmesi amacıyla Türkiye Basketbol Federasyonu ile Krea İçerik Hizmetleri ve Prodüksiyon A.Ş. arasında imzalanan "Medya Hakları Sözleşmesi"ne bireysel muafiyet tanınması talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 17.06.2015 tarih ve 2907 sayılı ile giren bildirim üzerine düzenlenen 03.11.2015 tarih ve 2015-2-28/MM sayılı Menfi Tespit/Muafiyet Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; Türkiye Basketbol Federasyonu (TBF) ile Krea İçerik Hizmetleri ve Prodüksiyon A.Ş. (DİGİTURK) arasında 14 Mayıs 2015 tarihinde imzalanan "Medya Hakları Sözleşmesi"ne (Sözleşme) 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 5. maddesi çerçevesinde bireysel muafiyet tanınabileceği sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

G.1. Taraflar

G.1.1. TBF

- (4) TBF, 21.05.1986 tarih ve 3289 sayılı Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un ek 9. maddesi ile 19.07.2012 tarih ve 28358 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Bağımsız Spor Federasyonlarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanan "Türkiye Basketbol Federasyonu Ana Statüsü" başlıklı düzenlemenin 01.10.2014 tarih ve 29136 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmasıyla birlikte hukuki varlık kazanmıştır. Özel hukuk hükümlerine tabi özerk bir kuruluş olan federasyon, Türkiye'deki basketbol organizasyonlarını düzenlemek, yürütmek ve denetlemekle yetkilidir.

G.1.2. DİGİTURK

- (5) DİGİTURK, sahip olduğu platformun içerik hizmetlerinin pazarlanması ve tüketicilere üyelik satışı alanında faaliyet gösteren bir teşebbüstür. Hisselerinin bir kısmı Çukurova Grubu'nun; bir kısmı ise Providence Equity Partners fonunun kontrolünde olan DP Acquisitions B.V.'nin çoğunluk hissesine sahip olduğu DİGİTURK'ün yönetimi, Çukurova Grubu'ndan olan kamu alacaklarının tahsili çerçevesinde, 24.05.2013 tarihi itibarıyla Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından devralınmıştır¹.

G.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

G.2.1. Bildirime Konu Sözleşme

- (6) TBF ile DİGİTURK arasında imzalanması planlanan sözleşme, belirtilen içeriklerin DİGİTURK tarafından yayınlanmasını teminen DİGİTURK'ün tabi olacağı hüküm ve şartları belirlemektedir.
- (7) İlgili sözleşme ile yayın hakları DİGİTURK'e devredilecek olan içerikler Türkiye Basketbol Erkekler Birinci Ligi müsabakaları ve TBF All Star Maçı'dır. Bahse konu sözleşmenin süresi üç yıl olarak tayin edilmiştir. Bu bağlamda, TBF All Star Maçı ve Türkiye Basketbol Erkekler Birinci Ligi müsabakalarını münhasıran yayınlama hakkının 2015-2016 sezonundan başlamak üzere 2017-2018 sezonunun sonuna kadar DİGİTURK'e ait olması öngörülmüştür.
- (8) Bu hususların yanı sıra değerlendirme açısından önemli olan bir diğer konu sözleşmede ilgili içeriklerin belirli koşullar altında başka bir yayıncı ile paylaşılması yönünde DİGİTURK'e yükümlülük getirmiş olmasıdır. Şöyle ki, bahse konu sözleşmenin "Asgari İletim Gereklilikleri" başlıklı düzenlemesinde
- "... sezonun her bir haftasındaki 5 Canlı maçtan en az 2'si ücretsiz açık kanaldan yayınlanmalıdır. Final maçlarının ücretsiz kanalla paylaşımı yükümlülüğüne ilişkin ek detaylar Özel Şartlar 11'de yer almaktadır."*
- hükmüne yer verilmiştir.
- (9) Sözleşmenin "Özel Şartlar" başlıklı bölümünün 7. maddesinde DİGİTURK'ün A Yapım Radyo ve Televizyon Yayıncılığı A.Ş.'ye (A Yapım) alt lisans vermek hususunda mutabık kaldığı belirtilmiştir. Ayrıca, ilgili maddede; Sözleşme'nin geçerliliği/uygulanabilirliği, Sözleşme'nin imzalanmasından sonra gecikmeksizin DİGİTURK'ün A Yapım'la hukuken bağlayıcı ve yazılı ayrı bir sözleşme akdetmesi ve söz konusu alt lisans sözleşmesinin imzalanmasından itibaren lisans süresinin bitimine kadar geçen süre boyunca yürürlükte kalması şartlarına bağlanmıştır. Bunun yanında alt lisans sözleşmesinin herhangi bir sebeple sona ermesi halinde Sözleşme'nin de kendiliğinden sona ereceği hükme bağlanmıştır.
- (10) Sözleşme'nin "Özel Şartlar" bölümünün 11. maddesinde ise lisans alan ile alt lisans alan yayıncı arasında maçların nasıl paylaşılacağına ilişkin usule yer verilmiştir. Buna göre;

(.....TİCARİ SIR.....)

¹ DİGİTURK'ün tek kontrolüne sahip olan DP Acquisitions B.V. hisselerinin tamamının belN Media Group LLC tarafından devralınması işlemine 03.11.2015 tarih ve 15-39/639-221 sayılı Kurul kararı ile izin verilmiştir.

- (11) Sözleşmenin içeriğine ilişkin olarak belirtilmesi gereken son husus, ilgili içeriklerin *açık kanalla* paylaşılması yükümlülüğü yanında Sözleşme'nin "Özel Şartlar" başlıklı bölümünün 8. maddesinde lisans alanın aynı zamanda, haklarının bir kısmını, bu haklardan yararlanılması için, bir Mobil İletim Platformu operatörüne alt-lisans vermeye yetkili kılınmış olmasıdır. Bu yöndeki muhtemel paylaşım (i) Lisans Veren'in yazılı ön onayının alınması, (ii) Lisans Veren'in tüm ilgili ticari ve finansal şartlardan tamamen haberdar olması için, Lisans Alan ve söz konusu Mobil alt-lisans alan arasında yapılan ilgili tüm yazışma ve anlaşmaların bütünüyle açıklanması ve (iii) alt- lisans verilmesinden doğan veya bununla ilgili olan tüm brüt gelirin Lisans Veren ve Lisans Alan arasında eşit şekilde paylaşılması şartlarına bağlanmıştır.

G.2.2. Bireysel Muafiyet Değerlendirmesi

- (12) Spor müsabakalarının yayın haklarının devri son yıllarda televizyon yayıncılığı için giderek artan bir önem taşımaktadır. Bu durumun temel sebebi televizyon yayınlarının tüketicisi konumundaki izleyicilerin izleme alışkanlığı önemli ölçüde değişerek talep üzerine izlemeye² (*on-demand*) kayarken, spor müsabakalarının doğası gereği buna izin vermemesidir. Dolayısıyla spor müsabakaları yayıncılarına hapsedilmiş izleyici sunabilen başlıca programlar haline gelmektedir.
- (13) Mevcut dosya kapsamında olduğu gibi, yayın haklarının kulüpler tarafından ayrı ayrı değil de, (örneğin Federasyon aracılığıyla tek elden) birlikte satıldığı durumlar rekabeti sınırlayıcı uygulamalar olmaları bakımından rekabet hukuku incelemelerine konu olabilmekte ancak satış koşulları çerçevesinde muafiyetten faydalanabilmektedir. Muafiyet değerlendirmeleri bakımından öne çıkan parametreler ise sözleşmenin münhasır nitelik taşıyıp taşıyamaması, süresi (doğrudan belirtilen süre dışında otomatik yenileme niteliği taşıyan hükümler içerip içermemesi) ve sözleşme süresi içerisinde ortaya çıkabilecek teknik gelişmeleri doğrudan engelleyip engellememesi gibi hükümlerdir.
- (14) Dosya konusu işlemde Türkiye Basketbol Liginin medya hakları TBF ile DİGİTURK arasında imzalanan Sözleşme ile üç sezonluğuna DİGİTURK'e verilmiştir. Bildirim Formunun çeşitli yerlerinde münhasırlık ifadesi kullanılmakla beraber, söz konusu sözleşme alışlagelmiş münhasır yayın hakkı devir sözleşmelerinden önemli farklılıklar arz etmektedir. Bu farklılıkların en önemlisi sözleşmenin "Asgari İletim Gereklilikleri" bölümünde ortaya konan sezonun her bir haftasındaki 5 canlı maçtan en az 2'sinin ücretsiz açık kanaldan yayınlanması zorunluluğudur. Sözleşmenin Özel Şartlar başlıklı bölümünün 7-11. maddeleri arasında da bu zorunluluğa ilişkin daha detaylı bilgi sunulmaktadır. Taraflar arasında alt lisans vermek konusunda mutabakata varılması, Sözleşme'nin imzalanmasından sonra alt lisanslama konusunda bağlayıcı bir sözleşme akdedilmesi zorunluluğu getirilmesi ve alt lisans sözleşmesinin herhangi bir sebeple sona ermesi halinde Sözleşme'nin de sona ermesi hususları dikkate alındığında dosya konusu sözleşmenin rekabet hukuku anlamında klasik bir münhasırlık içermediğini söylemek mümkündür.

² Talep üzerine izleme, izleyicinin istediği programı yayın saatinden bağımsız olarak zamanlama açısından kendi tercihlerine göre izlediği durumu ifade eder. Dijital yayıncılığın gelişmesiyle platformlar ve kanallar çok izlenen yapımlarını internet üzerinden istenildiğinde izlenebilecek şekilde sunabildikleri gibi Netflix, HBO gibi platformların dizi, belgesel ve filmleri tamamen izleyicinin tercihlerine bırakmaları da yayıncılığın geleceği açısından son derece önemli gelişmelerdir.

- (15) Sözleşmenin Özel Şartlar bölümünün 11. maddesi yayınlanacak müsabakaların ödemeli kanal ile ücretsiz kanal arasındaki dağılımını düzenlemektedir. (.....TİCARİ SIR.....) Getirilen bu düzenleme ile ücretsiz kanaldan yayınlanacak maçların seyir değerinin de ödemeli platformda yayınlanacak olanlara mümkün olduğunca yakın olmasının hedeflendiği anlaşılmaktadır. (.....TİCARİ SIR.....) bu düzenlemenin birlikte satış uygulamalarının rekabetçi endişe doğurucu bir boyutu olan çıktığı sınırlamama konusunda olumlu bir nitelik arz ettiği kanaati oluşmuştur. (.....TİCARİ SIR.....)
- (16) Sözleşme'nin süresi ise 2015-16, 2016-17 ve 2017-18 sezonlarını kapsayacak şekilde üç sezon olarak tespit edilmiştir. Esasen Bildirim Formunda Türkiye Basketbol Ligi'nin medya haklarının 2015/2016 sezonundan başlamak üzere 3 sezon, tarafların anlaşmaları durumunda bu 3 sezona ilaveten 2 sezon ve Rekabet Kurulu tarafından uygun bulunması halinde ilave 1 sezon boyunca DİGİTURK'e kullandırılmasının amaçlandığı belirtilmiş ancak formun ekinde sunulan Sözleşmede sürenin 3 yıl (basketbol sezonu) olarak tayin edildiği görülmüştür. Bu duruma ilişkin açıklayıcı bilgi talebine istinaden gelen cevabi yazıda; Kuruma daha önce intikal ettirilen İhaleye Davet Metni çerçevesinde taraflar arası ilişkinin 6 yıl olarak tasarlandığı, ancak sonuç olarak 3 yıl olarak belirlendiği ifade edilmiştir. Tayin edilen 3 yıllık süre yayın haklarının devri konusunda rekabet otoriteleri tarafından uygun bulunan sınırlar kapsamındadır.
- (17) 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi dört şartın varlığı halinde teşebbüsler arası anlaşmaların 4. madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulabileceğini düzenlemektedir. Bu şartlar, malların üretim veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik hizmetlerin sağlanması, tüketicinin bundan yarar sağlaması, ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması ve rekabetin birinci ve ikinci şartlarda sayılan amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması şeklinde sıralanmıştır. Birlikte satış anlaşmalarının prensip olarak kulüplerin bireysel çıkarlarından bağımsız, tek bir karar merciinin kaliteli ve isimlendirilmiş bir ürünün ortaya çıkmasını sağlamaları sebebiyle sezonluk planlama yapılabilmesini mümkün kıldıkları ve bu sayede hakların dağıtımını iyileştirdikleri kabul edilmektedir. Bu itibarla mevcut sözleşmenin bireysel muafiyet koşullarından ilkinin sağladığını söylemek mümkündür.
- (18) Bireysel muafiyetin ikinci koşulu olan tüketicilerin yarar sağlaması mevcut olay bazında esasen sözleşmenin münhasır niteliğinin gevşetilmiş olmasından kaynaklanmaktadır. Buna göre Türkiye Basketbol Ligi müsabakalarını izlemek isteyen bir tüketici ücretsiz kanaldan da bu müsabakaları (haftada iki adet olmak üzere) canlı izleyebilmekte ayrıca 26 dakikalık bir "Haftalık Özet Programı"nın da yine alt lisans alan tarafından ücretsiz olarak yayınlanabilmesi düzenlenmektedir. Bu koşullar çerçevesinde tüketicinin yukarıda aktarılan hakların dağıtımının iyileşmesinden yarar sağladığı kanaatine varılmıştır.
- (19) Üçüncü koşul olan ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması konusunda ise öncelikle tespit edilmesi gereken konu Türkiye Basketbol Ligi yayın haklarının ödemeli televizyon yayıncılığı ve diğer muhtemel ilgili pazarlar için ne derece önemli bir varlık olduğu hususudur. Mevcut koşullar altında basketbol yayın haklarının ulusal yayıncılık pazarları için futbol yayın haklarına kıyasla daha az rekabetçi endişe doğurucu olduğunu söylemek mümkündür. Bu durum açık kanallarda müsabakaların yayınlanması zorunluluğuyla beraber değerlendirildiğinde televizyon yayıncılığıyla ilgili pazarların herhangi birinde rekabetin ortadan kalkmasının söz konusu olmadığı sonucuna ulaşılmaktadır.

- (20) Bireysel muafiyet değerlendirmelerinin son koşulu olan rekabetin, üretim ve dağıtımın iyileştirilmesi ve tüketicinin bundan yarar sağlaması amaçları için gerekli olandan fazla sınırlanmaması koşulu yayın haklarının devri çerçevesinde öncelikli olarak anlaşmanın süresiyle birlikte değerlendirilmelidir. Yukarıda da belirtildiği üzere Sözleşme’de öngörülen 3 yıllık süre genel olarak makul bulunmaktadır. Sözleşmenin tam bir münhasırlık içermemesi bu koşul kapsamında yapılacak değerlendirme bakımından da önem arz etmektedir ve süreyle birlikte değerlendirildiğinde rekabetin gereğinden fazla sınırlanmadığına işaret etmektedir.
- (21) Bu çerçevede TBF ile DİĞİTURK arasında akdedilen Sözleşme’nin bireysel muafiyet için gerekli koşulların tamamını karşıladığı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (22) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; Türkiye Basketbol Federasyonu ile Krea İçerik Hizmetleri ve Prodüksiyon A.Ş. arasında 14 Mayıs 2015 tarihinde imzalanan “Medya Hakları Sözleşmesi”ne, 4054 sayılı Kanun’un 5. maddesinde sayılan şartların tamamını karşılaması nedeniyle bireysel muafiyet tanınmasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.